

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om en tredje tilläggsbudget för 2013

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 24 september 2013 regeringens proposition om en tredje tilläggsbudget för 2013 (RP 101/2013 rd) till finansutskottet för beredning.

Budgetmotioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat tilläggsbudgetmotionerna TBM 70—80/2013 rd, som remitterades till utskottet den 26 september 2013. En förteckning över motionerna ingår som bilaga till betänkandet.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets delegationer enligt sakinnehåll.

UTSKOTTETS ALLMÄNNA MOTIVERING

Regeringen föreslår att de ordinarie inkomsterna minskas med 899 miljoner euro netto och att utgifterna ökas med 389 miljoner euro.

Inkomstminskningen (totalt 1 043 miljoner euro) beror bl.a. på sänkning av den beräknade avkastningen av skatten på förvärvsinkomster och kapitalinkomster, skatten på alkoholdrycker, energiskatten, bilskatten, överlåtelseskatten och avfallsskatten. De beräknade intäkterna av arvs- och gåvoskatten samt lotteriskatten höjs samtidigt (144 miljoner euro) på grund av att inflödet av skattemedel under början av året har varit gynnsammare än väntat.

De största utgiftsökningarna hänför sig till åtgärder som stöder sysselsättningen och den ekonomiska tillväxten, däribland bastrafikledshållningen, rekapitaliseringen av Finavia Abp och sanering av byggnader. Ökningar föreslås också i Tekes fullmakter för forskning, utveckling och innovationer samt internationaliseringsunderstöd och i Finnvera Abp:s finansieringsfullmakter och exportgarantifullmakter. Genom åtgärderna eftersträvas en snabb sysselsättande effekt bl.a. genom byggprojekt och arbetskraftspolitiska åtgärder. Samtidigt vill man främja en hållbar ekonomisk tillväxt genom att stödja forskning, utveckling, utbildning och mer internationella före-

Betänkande FiUB 14/2013 rd

tag. Åtgärdernas sysselsättande effekt uppskattas till cirka 7 500 årsverken åren 2013—2014 och till över 9 000 årsverken under perioden 2015—2018.

Utgifterna i ramen höjs med cirka 184 miljoner euro, varvid ramutgifterna för 2013 är 42 869 miljoner euro. Av utgiftsökningen är cirka 129 miljoner euro av engångskaraktär och finansieras av den oanvända delen av ramreserveringen för 2012. Utgiftsökningarna till följd av tidigareläggning av projekt uppgår till 8 miljoner euro. När de strukturella justeringarna i ramen beaktas uppgår ramen för 2013 till 42 980 miljoner euro. I den outdelade reserven återstår 111 miljoner euro, varutöver en outdelad reserv på 71,1 miljoner euro från 2012 fortfarande är disponibel.

Propositionen ökar statens behov av nettoupplåning med cirka 1,3 miljarder euro. Följaktligen föreslås nettoupplåningen 2013 uppgå till cirka 9,1 miljarder euro. Statsskulden i slutet av året beräknas uppgå till ca 93 miljarder euro, alltså ungefär 48 procent i relation till bnp. Det beräknas att totalproduktionen i år uppgår till 195 miljarder euro (enligt gängse priser) och minskar med 0,5 procent.

UTSKOTTETS DETALJMOTIVERING

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Trafiknätet

20. Bastrafikledshållning (*reservationsanslag 2 år*)

Det föreslås att anslaget för bastrafikledshållning ökas med 25 miljoner euro för tidigareläggning av underhåll av vägar, järnvägar och broar.

Utskottet menar att anslaget är motiverat och konstaterar att åtgärds paketet höjer sysselsättningen ochagnar näringslivet och den ekonomiska tillväxten också på längre sikt.

Utskottet understryker att gränserna för regionförvaltningsverkens verksamhetsområden inte får vara något hinder för ändamålsenligt underhåll och ändamålsenlig förbättring av de transportvägar som näringslivet behöver. Därför anser utskottet det nödvändigt att Trafikverket säkerställer att bl.a. skogsindustrins transportsystem utvecklas i alla led också i områden där gränserna för verksamhetsområdena överskrids.

88. Rekapitalisering av Finavia Abp (*reservationsanslag 3 år*)

Under momentet föreslår regeringen ett anslag på 200 miljoner euro för en kapitalinvestering för stärkande av Finavia Abp:s eget kapital. Rekapitaliseringen är nödvändig för att starta projektet för utvidgning av Helsingfors—Vanda flygplats. Enligt inkommen utredning planeras ett inves-

Betänkande FiUB 14/2013 rd
Pääluokka 31

teringsprogram på cirka 1 miljard euro, varav cirka 900 miljoner euro anvisas för utvidgningsprojektet och cirka 100 miljoner euro för underhålls- och reparationsinvesteringar vid Helsingfors—Vanda flygplats och de viktigaste regionala flygplatserna.

Utskottet menar att rekapitaliseringen av Finavia Abp är motiverad. Helsingfors—Vanda flygplats är en nationellt viktig flygplats som samtidigt utgör en central port mellan Europa och Asien. En stärkning av flygplatsens internationella konkurrenskraft förutsätter att dess kapacitet höjs och att dess funktioner och service förbättras. En utveckling av flygplatsen bedöms stärka den finländska ekonomin och förutsättningarna för företagen samt skapa många nya jobb. Enligt utredning kan utvidgningen producera ca 14 000 årsverken. När flygplatsens kapacitet ökar kan det uppstå upp till 5 000 permanenta arbetstillfällen. Dessutom väntas investeringarna i reparationer ge upphov till 1 660 årsverken.

Utskottet konstaterar att en god lönsamhet för Helsingfors—Vanda flygplats även skapar förutsättningar för utveckling av de regionala flygplatserna, eftersom flygplatserna i Finland med stöd av ett EU-beslut granskas som ett enda nätverk. Det gör det möjligt att understödja ekonomiskt svaga flygplatser med inkomstöverskottet från mer lönsamma flygplatser, i praktiken Helsingfors—Vanda flygplats.

Utskottet understryker att flygplatserna utgör en mycket viktig del av trafiksystemet i Finland. För att säkra den regionala utvecklingen och förutsättningarna för näringslivet är det därför viktigt att nätverket av flygplatserna planeras långsiktigt.

50. Forskning

01. Meteorologiska institutets omkostnader (reservationsanslag 2 år)

Under momentet föreslås 1,5 miljoner euro i anslag för anskaffning av en ny radar.

Utskottet ser med tillfredsställelse på förslaget, eftersom det redan i sitt betänkande om 2012 års budget (FiUB 26/2011 rd) förutsatte en förbättring av radarnätets täckning.

Den nya radaranläggningen placeras i området Kitee—Kesälahti—Nyslott och förbättrar väder-radarnätet i östra och sydöstra Finland. Det förbättrar kvaliteten i och tillgången till vädertjänster för trafiken och ger bättre möjligheter att varna för kraftiga stormar. Projektet väntas i en senare fas också skapa ny serviceverksamhet och företagsverksamhet samt förbättra den inhemska industrins ställning på den globala marknaden i branschen.

SAMMANFATTNING

Enligt propositionen ökas anslagen med 389 256 000 euro, minskas inkomsterna (utan nettoupplåning och skuldhantering) med 899 000 000 euro och ökas nettoupplåningen och skuldhanteringen med 1 288 256 000 euro.

Betänkande FiUB 14/2013 rd

Efter de föreslagna ändringarna är de budgeterade inkomsterna och anslagen i år med beaktande av den ordinarie budgeten och den första, andra och tredje tilläggsbudgeten 55 066 591 000 euro.

UTSKOTTETS FÖRSLAG TILL BESLUT

Riksdagen

godkänner förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2013 enligt propositionen,

förkastar tilläggsbudgetmotionerna TBM 70–80/2013 rd och

beslutar att tilläggsbudgeten tillämpas från och med den 21 oktober 2013.

Helsingfors 8.10.2013

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Kimmo Sasi saml
vice ordförande Pentti Kettunen saf
medlem Leena Harkimo saml
medlem Jouko Jääskeläinen kd
medlem Timo Kalli cent
medlem Sampsa Kataja saml
medlem Anneli Kiljunen sd
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Mika Lintilä cent
medlem Heli Paasio sd
medlem Markku Rossi cent
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Jouko Skinnari sd
medlem Kauko Tuupainen saf
medlem Kari Uotila vänst
medlem Ville Vähämäki saf
ersättare Johanna Karimäki gröna
ersättare Esko Kurvinen saml
ersättare Sirpa Paatero sd (delvis)

Sekreterare i delegationerna var

utskottsråd Hellevi Ikävalko
utskottsråd Maarit Pekkanen
utskottsråd Mari Nuutila
utskottsråd Johannes Leppo

Betänkande FiUB 14/2013 rd
Reservation saf

RESERVATION saf

Allmän motivering

Sannfinländarna är lättade över att regeringen äntligen ens på något sätt har vaknat upp och insett hur allvarligt det finansiella läget är, och att den nu genomför den målstyrda stimulans som vi krävde redan i våras. Ändå anser vi att de åtgärder som regeringen har framställt inte räcker till för att hejda utförsåkning i vår ekonomi. Stimulansåtgärderna måste vara tillräckligt omfattande för att verkligen ge resultat. Även om det skulle gå så att de anslag som nu har fogats till de obligatoriska investeringarna inte hinner bli använda under innevarande år kan de alltid överföras till nästa budgetperiod. Att tidigare lägga dessa obligatoriska investeringar skulle ha en konjunkturtjämnande effekt, och dessutom skulle det innebära att allmänna medel används förnuftigt, eftersom investeringarna blir billigare att göra nu än under en högkonjunktur. Överdriven försiktighet i nuläget är ett misstag, anser vi.

Ändå är sannfinländarna nöjda över att regeringen nu åtminstone bidrar till att genomföra de korrigeringar i 2013 års budget som vi krävde i vår skuggbudget. Vi vill i detta sammanhang påpeka att det vore bättre om våra motiverade ändringsförslag blev beaktade redan i själva budgetbehandlingen så aktörerna inom den offentliga sektorn bättre kunde planera sina åtgärder då anslagen redan i början av året ligger på en mer realistisk nivå.

Detaljmotivering

ANSLAG

Huvudtitel 29

UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Allmänbildande utbildning

35. Understöd till projekt som gäller inomhusluften och fuktskador i allmänbildande läroanstalter och daghem (reservationsanslag 3 år)

Sannfinländarna är nöjda över att regeringen är i färd med att tidigare lägga de nödvändiga reparationerna i skolor och daghem som lider av problem med inomhusluften och fuktskador. Men vi anser att de resurser som regeringen tilldelar för ändamålet inte räcker till. Att tidigare lägga reparationsinvesteringarna handlar inte bara om att stimulera ekonomin, de är också investeringar i människors hälsa. Ingen ska behöva utsätta sig för hälsorisker på grund av mögelskador när de studerar eller arbetar.

Vi föreslår alltså

att moment 29.10.35 ökas med 40 000 000 euro för understöd till projekt som gäller inomhusluften och fuktskador i allmänbildande läroanstalter och daghem.

Betänkande FiUB 14/2013 rd
Reservation saf

Huvudtitel 31

KOMMUNIKATIONSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

10. Trafiknätet

20. Bastrafikledshållning (reservationsanslag 2 år)

Flera regeringar har försummat att investera i väg- och spårtrafiken, och regeringen Katainen är inget undantag. Sakkunniga anser att det lönar sig bättre att satsa på ordentligt underhåll nu än att tvingas till stora saneringar i framtiden. Vårt vägnät har tillåtits bli så nedgången att man har börjat rulla ihop asfalten och vi är snart tillbaka i de romantiska tider då landsvägsdammet yrde. Regeringen låter det nationella kapitalet rinna ut i sanden till ingen nytta. Vi anser att de resurser som regeringen nu tilldelar de nödvändiga investeringarna i vårt trafiknät är för små. Att tidigarelägga dessa obligatoriska investeringar skulle ha en konjunkturutjämnande effekt, och dessutom skulle det innebära att allmänna medel används förnuftigt, eftersom investeringarna blir billigare att göra nu än under en högkonjunktur.

Vi föreslår alltså

att moment 31.10.20 ökas med 50 000 000 euro för bastrafikledshållning och att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 1

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att höja anslagen för bastrafikledshållning och underhåll av enskilda vägar för att nedkörningen av våra nationella tillgångar ska stoppas.

Huvudtitel 32

ARBETS- OCH NÄRINGSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

30. Sysselsättnings- och företagsamhetspolitik

51. Offentlig arbetskraftsservice (reservationsanslag 2 år)

Sannfinländarna är nöjda över att regeringen ökar resurserna för att bekämpa arbetslösheten. Men med tanke på hur oroväckande hög vår arbetslöshet är anser vi att regeringens ökade satsning inte räcker till.

Samhället fördelar sig allt starkare i arbetslösa och översysselsatta. Det finns således rum för förbättring i fråga om arbetsfördelningen. För närvarande är många kompetenta personer utan jobb. Konjunkturerna påverkar särskilt mycket *sysselsättningen bland ungdomar och personer över 55 år*. Vi sannfinländare anser därför att regeringens aktuella förslag till tilläggsanslag är otillräck-

Betänkande FiUB 14/2013 rd
Reservation saf

ligt och föreslår ytterligare 20 miljoner euro för att främja sysselsättningen av dessa grupper. Sysselsättningen kan främjas bl.a. genom lönesubventionering.

Vi föreslår separat *10 miljoner euro för genomförandet av modeller med mästare och gesäll*. Det innebär att seniorer inom olika branscher ger unga personer utan arbetslivserfarenhet yrkesutbildning. Till mästare kan väljas sådana branschproffs vars tid i arbetslivet kan förlängas genom lättare arbetsuppgifter. Betydelsen av tyst kunskap vid kompetensutveckling är stor, och denna kunskap kan mästarna förmedla till gesällerna trots att de inte längre skulle klara av jobbets fysiska krav fullt ut.

Vi föreslår alltså

att moment 32.30.51 ökas med 30 000 000 euro, varav 20 000 000 euro för sysselsättning av ungdomar och personer som fyllt 55 år och 10 000 000 euro för utveckling av mästar—gesäll-modellen och att följande uttalande godkänns:

Reservationens förslag till uttalande 2

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar mer energiska åtgärder för att bekämpa den omfattande arbetslöshet som hotar vårt land.

Huvudtitel 33

SOCIAL- OCH HÄLSOVÅRDSMINISTERIETS FÖRVALTNINGSOMRÅDE

60. Av kommunerna anordnad social- och hälsovård

39. Understöd till kommunerna för projekt gällande inomhusluften och fuktskador i social- och hälsovårdens byggnader (reservationsanslag 3 år)

Sannfinländarna är nöjda över att regeringen är i färd med att tidigarelägga de nödvändiga reparationerna i vårdsektorns byggnader. Men vi anser att de resurser som regeringen tilldelar för ändamålet inte räcker till. Att tidigarelägga reparationsinvesteringarna handlar inte bara om att stimulera ekonomin, de är också investeringar i människors hälsa. Ingen ska behöva utsätta sig för hälsorisker på grund av mögelskador när de arbetar.

Vi föreslår alltså

att moment 33.60.39 ökas med 25 000 000 euro som understöd för projekt gällande inomhusluften och fuktskador i social- och hälsovårdens byggnader.

Betänkande FiUB 14/2013 rd
Reservation saf

Förslag

Vi föreslår alltså

att riksdagen godkänner förslaget till en tredje tilläggsbudget för 2013 enligt betänkandet
men med ändringarna ovan och

att riksdagen godkänner de två föreslagna uttalandena.

Helsingfors 8.10.2013

Pentti Kettunen saf
Kauko Tuupainen saf
Ville Vähämäki saf

Betänkande FiUB 14/2013 rd
BILAGA: Tilläggsbudgetmotionerna TBM 70—80/2013 rd

BILAGA: Budgetmotioner

- Tilläggsbudgetmotion TBM 70/2013 rd Ari Jalonen saf Anslag till projekt för att renovera skolor och daghem med dålig inomhusluft (29.10.35)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 71/2013 rd Mirja Vehkaperä cent Anslag för reparation av inomhusluft- och fuktskador i allmänbildande läroanstalter och daghem (29.10.35)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 72/2013 rd Arja Juvonen saf Anslag för utökad läroavtalsutbildning för närvårdare (29.30.21)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 73/2013 rd Lauri Heikkilä saf Anslag för att planera en ombyggnad av Palolaistentie i Virmo (31.10.20)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 74/2013 rd Lauri Heikkilä saf Anslag för bättre trafiksäkerhet på bygdeväg 12287 i Lundo kommun (31.10.20)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 75/2013 rd Pirkko Mattila saf Anslag för att rusta upp vägsträckor som behöver akut ombyggnad i landskapet Norra Österbotten (31.10.20)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 76/2013 rd Mirja Vehkaperä cent Anslag för att rusta upp bangården i Ylivieska (31.10.20)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 77/2013 rd Jari Lindström saf m.fl. Anslag för förbättring av riksväg 6 på sträckan Taavetti—Villmanstrand (31.10.20)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 78/2013 rd Mirja Vehkaperä cent Anslag för bastrafikledshållning (31.10.20)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 79/2013 rd Mirja Vehkaperä cent Anslag för rekapisitering av Finavia Abp (31.10.88)
- Tilläggsbudgetmotion TBM 80/2013 rd Mirja Vehkaperä cent Anslag för att förbättra servicen i naturhamnar i havsområdet (35.10.52)